

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Tomáše Kocourka a soudkyň Evy Šonkové a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobkyně: **obec Bítovčice**, se sídlem Bítovčice 109, zast. JUDr. Boženou Zmátlovou, advokátkou, se sídlem Dvořákova 1927/5, Jihlava, proti žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 1882/57, Jihlava, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Svaz vodovodů a kanalizací JIHLAVSKO**, se sídlem Žižkova 1867/93, Jihlava, zast. JUDr. Oldřichem Chudobou, advokátem, se sídlem Při Trati 1084/12, Praha 4, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 1. 2021, č. j. KUJI 4226/2021, o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení proti výrokům I, III a IV rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 23. 10. 2025, č. j. 30 A 24/2021-365,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Osoba zúčastněná na řízení **je povinna** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 5.070 Kč k rukám její zástupkyně JUDr. Boženy Zmátlové, advokátky, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Osoba zúčastněná na řízení ani žalovaný **nemají** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Osobě zúčastněné na řízení **se vrací** zaplacený soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 5.000 Kč, který jí bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího zástupce JUDr. Oldřicha Chudoby, advokáta.

Odůvodnění:

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Osoba zúčastněná na řízení je dobrovolným svazkem obcí. Žalobkyně je obcí, která byla členem osoby zúčastněné na řízení, avšak na základě vlastního rozhodnutí z ní vystoupila. Žalobkyně a osoba zúčastněná na řízení se doposud finančně a majetkově nevypořádaly. Žalobkyně se obrátila na žalovaného s návrhem na zahájení sporného řízení o určení vlastnického práva k několika věcem a jejich vydání.

[2] Žalovaný zamítl návrh žalobkyně na vydání majetku získaného vlastní činností osoby zúčastněné na řízení a majetku získaného privatizací (výrok I), návrh na určení vlastnického práva k tomuto majetku (výrok III) a návrh na uložení povinnosti osobě zúčastněné na řízení vydat žalobkyni originály majetkové a provozní evidence vodovodů a kanalizací týkající se tohoto majetku (výrok V). Dále žalovaný rozhodl, že osoba zúčastněná na řízení je povinna předat žalobkyni majetek, který získala vkladem žalobkyně (výrok II), určil, že žalobkyni svědčí k tomuto majetku vlastnické právo (výrok IV), a uložil osobě zúčastněné na řízení povinnost vydat žalobkyni originály majetkové a provozní evidence vodovodů a kanalizací týkající se tohoto majetku (výrok VI). Dále žalovaný rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok VII).

[3] S rozhodnutím žalovaného žalobkyně ani osoba zúčastněná na řízení nesouhlasily. Obrátily se proto na Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) samostatnými žalobami. Osoba zúčastněná na řízení se u krajského soudu domáhala zrušení výroků II, IV, VI a VII rozhodnutí žalovaného, žalobkyně se domáhala zrušení výroků I, III, V a VII rozhodnutí žalovaného.

[4] Krajský soud obě žaloby spojil ke společnému projednání a rozhodl o nich rozsudkem ze dne 31. 5. 2023, č. j. 30 A 24/2021-184, tak, že vyhověl oběma žalobám a rozhodnutí žalovaného jako celek zrušil pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 76 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)].

[5] Osoba zúčastněná na řízení podala proti tomuto rozsudku kasační stížnost. Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 12. 9. 2024, č. j. 6 As 178/2023-58, zrušil rozsudek krajského soudu ve výroku II (výrok o náhradě nákladů řízení) a v části výroku I, jíž byly zrušeny výroky I, III a V rozhodnutí žalovaného, a věc vrátil v tomto rozsahu krajskému soudu k dalšímu řízení.

[6] Krajský soud v dalším řízení v záhlaví označeným rozsudkem zrušil rozhodnutí žalovaného ve výrocích I, III a V a věc vrátil v tomto rozsahu žalovanému k dalšímu řízení (výrok I rozsudku krajského soudu). Výrokem II krajský soud odmítl žalobu proti výroku VII rozhodnutí žalovaného. Výroky III a IV rozhodl krajský soud o náhradě nákladů řízení.

[7] Krajský soud se v souladu se závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu zabýval tím, komu náleží vlastnické právo k majetku vzniklému vlastní činností osoby zúčastněné na řízení a k privatizovanému majetku. Teprve poté mohl totiž posoudit, zda žalobkyně uplatnila nárok na majetek správnou formou.

[8] Krajský soud dospěl k závěru, že ze stanov vyplývá, že majetek vybudovaný vlastní činností obecně náleží osobě zúčastněné na řízení. Ani z písemností, které označila osoba

pokračování

zúčastněná na řízení jako nabývací tituly (smlouvy, faktury, vyúčtování, účetní doklady), nevyplývá, že by se žalobkyně jakkoliv podílela na budování majetku či že by jej přebírala.

[9] Žalobkyně a žalovaný nicméně vznesli argumentaci, že jednotlivé položky majetku nejsou samostatnými věcmi v právním smyslu, ale jde pouze o součást většího celku vodohospodářského majetku, který má povahu věci hlavní. Tím, zda majetek, který je předmětem výroků I, III a V rozhodnutí žalovaného, je součástí věci hlavní, či zda jde o samostatné věci, se však žalovaný vůbec nezabýval. Jde přitom o podstatnou otázku. Pokud by totiž byl požadovaný majetek pouze součástí věci hlavní, pak by bylo možno posoudit oprávněnost nároku žalobkyně až poté, co bude postaveno najisto, kdo je vlastníkem věci hlavní. Rozhodnutí žalovaného je z tohoto důvodu nedostatečně skutkově podložené a nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

[10] Dále se krajský soud zabýval tím, kdo je vlastníkem privatizovaného majetku. V této části jde o položku VODOJEM2X100M3-BÍTOVČICE pod inventárním číslem MSJV6019853, původně NPRI/1985 (dále jen „vodojem“). Žalobkyně se opírá o to, že vodojem byl vybudovaný v 80. letech minulého století v rámci tzv. akce Z, přičemž stavebníkem a investorem byl Místní národní výbor Luka nad Jihlavou, který s tímto majetkem také následně hospodařil. Tato skutečnost však podle krajského soudu neprokazuje, že Místní národní výbor Luka nad Jihlavou či obec Bítovčice uvedený majetek následně provozovaly a měly k němu právo hospodaření. Tento majetek, byť vybudovaný Místním národním výborem Luka nad Jihlavou, se stal majetkem státu. Následně byl bezúplatně převeden Fondem národního majetku na osobu zúčastněnou na řízení. Žalobkyně neprokázala, že by byla v jejím případě naplněna alespoň jedna z podmínek § 1 zákona č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, a že by byl tedy tento majetek z privatizace vyloučen. Navíc rozhodování o privatizaci nepodléhá soudnímu přezkumu.

[11] Vydání tohoto majetku se mohla žalobkyně domáhat na základě čl. 12.6 stanov. K tomuto převodu má dojít na základě smlouvy. Pokud osoba zúčastněná na řízení nesplní svoji povinnost a majetek na žalobkyni nepřevede, může se žalobkyně domáhat toho, aby žalovaný nahradil projev vůle osoby zúčastněné na řízení. Rozhodnutí proto nemůže obstát již jen z toho důvodu, že žalovaný rozhodoval o nesprávně uplatněném návrhu. Žalovaný měl žalobkyni umožnit, aby s ohledem na posun v judikatuře uplatnila svůj nárok způsobem předvídaným čl. 12.6 stanov.

[12] Žalovaný dospěl k závěru, že nároky na vydání majetku vytvořeného vlastní činností osoby zúčastněné na řízení a privatizovaného majetku jsou promlčené. Podle krajského soudu je však napadené rozhodnutí v této části nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalovaný sice uvedl důvod, proč k promlčení došlo, ale nepředestřel jakoukoliv argumentaci či logické úvahy, jež by mohl krajský soud podrobit přezkumu.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření k ní

[13] Proti výrokům I, III a IV rozsudku krajského soudu podala osoba zúčastněná na řízení (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost, jejíž důvody podřadila pod § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[14] Krajský soud dospěl ke správnému závěru, že majetek nabytý vlastní činností i privatizovaný majetek jsou ve vlastnictví stěžovatele. Za této situace však nebyl žádný důvod rušit výroky I, III a V napadeného rozhodnutí. Návrh žalobkyně na vydání majetku musel být v každém případě zamítnut, neboť její nárok je již promlčený. To, jak žalobkyně formulovala svůj nárok, není důležité. Postup krajského soudu tak povede pouze k prodlužování řízení.

[15] Stěžovatel nesouhlasí se závěrem krajského soudu, podle nějž žalovaný posoudil otázku promlčení nepřezkoumatelným způsobem. Žalovaný se zabýval povahou vodohospodářského majetku a dospěl k jednoznačnému závěru, že stěžovatel je vlastníkem majetku nabytého jeho vlastní činností i privatizovaného majetku. Dále podrobně uvedl své úvahy ohledně promlčení nároku žalobkyně, když předestřel jednotlivé varianty, které by připadaly v úvahu. Následně posoudil věc jako závazek stěžovatele uzavřít s žalobkyní kvazi darovací smlouvu, na jejímž základě by měl na žalobkyni majetek převést. Jedná se tedy o závazkové právo, které se promlčuje v obecné tříleté promlčecí době. Tento závěr bylo možné věcně přezkoumat.

[16] Jak navíc vyplývá ze stanov a judikatury správních soudů, v rámci majetkového vypořádání má dojít k uzavření smlouvy, jejíž základní náležitostí je bezúplatný převod místního infrastrukturního majetku, což je podstatou darovací smlouvy. Skutečně se tedy jedná o kvazi darovací smlouvu, jak ve svém rozhodnutí uvedl žalovaný. Sám krajský soud navíc *obiter dictum* poukázal na rozsudek NSS ze dne 19. 2. 2024, č. j. 3 As 316/2021-109, podle něhož nárok na uzavření smlouvy podléhá obecné tříleté promlčecí době.

[17] S ohledem na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu je zřejmé, že nároky žalobkyně související s vodohospodářským majetkem jsou promlčené, a to bez ohledu na to, jak žalobkyně formulovala petit. Obranu proti stěžovatelově námitce promlčení mohla žalobkyně uplatnit již ve správním řízení. Případné nepřesné úvahy žalovaného stran promlčení mohl krajský soud doplnit či korigovat, pokud z podkladů vyplývá, že otázka promlčení nemohla být posouzena jinak.

[18] Žalobkyně navrhla, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl, případně zamítl. Blanketní kasační stížnost podaná stěžovatelem nesplňuje zákonem stanovené požadavky, neboť v ní stěžovatel neuvedl, z jakých důvodů napadá rozsudek krajského soudu a v čem naplnění těchto důvodů spatřuje. Pokud kasační stížnost neobsahuje žádný důvod, nelze jej doplnit ve lhůtě podle § 106 odst. 3 s. ř. s., neboť tato lhůta slouží pouze pro rozšíření důvodů, jak vyplývá z věty druhé tohoto ustanovení. Aby se mohlo jednat o rozšíření důvodů, musí být alespoň nějaký důvod uplatněn.

[19] Kasační stížnost je dále nepřípustná podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Stěžovatel sice má za to, že jeho kasační stížnost je přípustná, neboť rozsudek krajského soudu č. j. 30 A 24/2021-184 byl nepřezkoumatelný, ale ve své argumentaci se vyjadřuje k postupům žalovaného.

[20] Jde-li o argumentaci, kterou stěžovatel rozporuje úvahy krajského soudu týkající se nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného ohledně otázky promlčení nároku, tak

pokračování

žalobkyně uvádí, že vlastnický nárok nemůže být promlčen. Pokud by se měla otázka promlčení vztahovat k formě uplatněného nároku na vrácení, nemůže stěžovatel uspět, neboť jde o námitku nepodloženou a nemravnou. Jediným cílem stěžovatele je odcizit obcím majetek a zkomplikovat jim provozování vodovodů na jejich území.

[21] Dále se žalobkyně vyjadřuje k postupu žalovaného během řízení a k vlastnickému právu k majetku, který vznikl vlastní činností stěžovatele. Nicméně tato argumentace se netýká předmětu řízení před Nejvyšším správním soudem, jak jej vymezil stěžovatel svojí kasační stížností, a proto jí nebude ani Nejvyšší správní soud věnovat větší prostor.

[22] Žalovaný se ztotožnil s názorem stěžovatele, že jeho rozhodnutí není v části týkající se promlčení nároku žalobkyně nepřezkoumatelné. Z rozhodnutí lze jasně dovodit, jak na jednotlivé otázky žalovaný odpověděl. Krajskému soudu tudíž nic nebránilo ve věcném přezkumu. Jde o právní (nikoliv skutkovou) otázku, která je pro řízení důležitá. Krajský soud měl žalovanému jasně říct, zda byly jeho úvahy správné, či nikoliv. Tento způsob rozhodování povede pouze k prodlužování řízení.

III. Posouzení kasační stížnosti

[23] Nejvyšší správní soud posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud zkoumal důvodnost kasační stížnosti dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[24] Nejvyšší správní soud se nejprve vypořádal s argumenty žalobkyně, podle níž by měla být kasační stížnost odmítnuta.

[25] Žalobkyně zastává názor, že kasační stížnost musí již při svém podání obsahovat alespoň jednu kasační námitku, aby ji bylo možné věcně projednat. S tím se však Nejvyšší správní soud neztotožnil.

[26] Kasační námitka (resp. důvod) je jednou z náležitostí kasační stížnosti podle § 106 odst. 1 s. ř. s. Pokud kasační stížnost neobsahuje všechny náležitosti (tedy např. žádnou kasační námitku), musí je stěžovatel doplnit ve lhůtě jednoho měsíce od doručení usnesení, kterým byl k doplnění podání vyzván (§ 106 odst. 3 věta první s. ř. s.). To, že lze podle věty druhé tohoto ustanovení pouze v této lhůtě rozšířit důvody kasační stížnosti, nikterak neomezuje dosah normy stanovené přechozí větou, která dopadá obecně na náležitosti kasační stížnosti, tedy na náležitosti obecné i zvláštní ve smyslu § 106 odst. 1 s. ř. s., mezi něž patří i uvedení důvodů kasační stížnosti. Tyto dvě normy se tedy uplatní vedle sebe (souběžně), aniž by docházelo k jakýmkoliv nelogickým situacím. První věta se totiž týká odstraňování vad kasační stížnosti, druhá věta se týká koncentrace námitek. Nejvyšší správní soud tedy nevidí důvod, proč by neměl poskytnout stěžovatelům lhůtu k odstranění vad kasační stížnosti, resp. k uplatnění kasačních námitek. Kromě toho lze dodat, že takový postup je v řízení o kasační stížnosti ustálenou praxí.

[27] Jelikož se v dané věci jedná o opakovanou kasační stížnost stěžovatele, posoudil Nejvyšší správní soud dále její přípustnost ve smyslu § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Krajský soud založil v rozhodné části svůj první rozsudek č. j. 30 A 24/2021-184 na tom, že žalovaný rozhodoval o právně nepřipustném návrhu. Nepřipustnost návrhu měla spočívat v tom, že žalovaný rozhodoval konstitutivním výrokem, což mu nepřísluší. Otázkou promlčení se krajský soud vůbec nezabýval (zmínil jej pouze v bodě 58, kde však jen popisoval, jak by měl žalovaný v dalším řízení postupovat, aniž by se jednalo o přezkum závěrů žalovaného). Nejvyšší správní soud však v rozsudku č. j. 6 As 178/2023-58 dospěl k závěru, že žalovaný konstitutivním výrokem nerozhodl a ani žalobkyně to po něm nežádala. V dalším řízení bylo na krajském soudu, aby se zabýval tím, kdo je vlastníkem věcí, které jsou předmětem řízení. Jedině tak mohl krajský soud následně posoudit, zda je uplatněný procesní nárok adekvátní vlastnickému režimu daných věcí.

[28] V dalším řízení se tedy krajský soud zabýval otázkou, kdo je vlastníkem vodohospodářského majetku. Následně se vyjádřil i k otázce promlčení, a to tak, že se jí žalovaný nezabýval dostatečně. Právě tento závěr stěžovatel rozporuje. Uvedenou otázkou se nemohl Nejvyšší správní soud v předchozím řízení zabývat, a proto je kasační stížnost přípustná (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009-165, č. 2365/2011 Sb. NSS, body 24-26). Poukazuje-li žalobkyně na to, že se stěžovatel vyjadřuje k postupu žalovaného, tak to je zcela logické, neboť se snaží vyvrátit argumentaci krajského soudu, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné. Je tedy přirozené, že stěžovatel v kasační stížnosti hájí postup žalovaného, resp. přezkoumatelnost jeho úvah.

[29] Kasační stížnost není důvodná.

[30] Nejvyšší správní soud považuje za nutné předně vyjasnit dosah argumentace krajského soudu týkající se promlčení. Krajský soud se totiž zabýval především otázkou vlastnického práva k majetku nabytému vlastní činností stěžovatele a privatizovanému majetku, což s otázkou promlčení souvisí.

[31] Co se týká majetku nabytého vlastní činností, stěžovatel sice uvádí, že se s krajským soudem ztotožňuje v tom, že tento majetek je v jeho vlastnictví. Uvedený závěr krajského soudu je však třeba považovat v kontextu napadeného rozsudku pouze za předběžný.

[32] Podle krajského soudu sice ze stanov vyplývá obecný režim, podle něhož k majetku nabytému vlastní činností získává vlastnické právo stěžovatel s tím, že žalobkyně netvrdila ani neprokázala, že by došlo k odchýlení od tohoto režimu (viz bod 78 napadeného rozsudku). Nicméně následně krajský soud vyložil, že považuje za stěžejní, zda je majetek nabytý vlastní činností (resp. jeho jednotlivé položky) samostatnou věcí v právním smyslu. Jde o významnou otázku, kterou se však žalovaný nezabýval, přičemž správní spis neobsahuje dostatečné podklady pro její posouzení. Pokud by jednotlivé položky byly „pouze“ součástí věci hlavní, je nutné, aby se žalovaný v dalším řízení zabýval tím, kdo je vlastníkem věci hlavní. Toto zjištění má přitom význam i z hlediska promlčení. Pokud by měla být vlastníkem dané položky (resp. věci hlavní, jejíž součástí je tato položka) žalobkyně, tak krajský soud zdůraznil, že vlastnické právo se nepromlčuje.

pokračování

[33] Je tak zjevné, že ohledně majetku získaného vlastní činností stěžovatele dospěl krajský soud k závěru, že je třeba učinit další zjištění, aby bylo vůbec zřejmé, kdo je vlastníkem daných věcí, což bude mít vliv na další postup žalovaného (včetně posouzení otázky promlčení), jak krajský soud popsál v bodě 91 napadeného rozsudku.

[34] S těmito argumenty stěžovatel nikterak nepolemizuje. Jeho argumentace vychází z premisy, že je vlastníkem majetku nabytého svojí vlastní činností. Z této premisy by však bylo možné vycházet, pokud by stěžovatel vyvrátil závěr krajského soudu, že je třeba učinit další zjištění k posouzení, kdo je vlastníkem tohoto majetku. Žádnou takovou argumentaci však stěžovatel neuplatnil.

[35] S ohledem na výše uvedené je třeba dospět k závěru, že stěžovatel nemohl svojí argumentací nikterak zpochybnit důvody, pro které krajský soud přistoupil ke zrušení výroků I, III a V rozhodnutí žalovaného v rozsahu, který se týká majetku nabytého vlastní činností stěžovatele.

[36] Stěžovatelova argumentace tak může dopadat nanejvýš na privatizovaný majetek, u něhož krajský soud skutečně dospěl k závěru, že jde o majetek, který je v jeho vlastnictví. Tímto majetkem je „pouze“ jedna konkrétní věc, a sice vodojem. Ani v tomto případě však Nejvyšší správní soud stěžovatelově argumentaci nepřisvědčil.

[37] Krajský soud dospěl k závěru, že vodojem je ve vlastnictví stěžovatele. Žalovaný měl s ohledem na posun v judikatuře umožnit žalobkyni, aby změnila petit svého návrhu tak, že by se nadále domáhala nahrazení projevu vůle. Stěžovatel naproti tomu vychází z předpokladu, že z pohledu otázky promlčení je v zásadě irelevantní, zda žalovaný rozhoduje o návrhu na vydání věci a určení vlastnického práva, nebo o návrhu na nahrazení projevu vůle ohledně smlouvy o převodu vlastnického práva.

[38] Podle Nejvyššího správního soudu se však nejedná pouze o formální otázku, jak se stěžovatel domnívá, neboť v konečném důsledku jde o to, co je předmětem řízení.

[39] Při vymezení toho, co je předmětem řízení (např. v souvislosti s hodnocením totožnosti věci), je třeba posoudit zejména obsah návrhu, skutkové okolnosti věci a petit návrhu (viz rozsudek NSS ze dne 1. 9. 2025, č. j. 22 Afs 106/2025-37, body 31 a 32).

[40] Civilněprávní nauka hovoří o tom, že předmětem řízení je procesní nárok, který je tvořen dvěma složkami. Zaprvé jde o základ procesního nároku, jenž je vymezen navrhovatelem tvrzenými skutkovými okolnostmi. Zadruhé jde o předmět procesního nároku, jímž je v návrhu uvedený petit, resp. návrh či žádost [viz Dvořák, Bohumil. In: Lavický, Petr a kol. Občanský soudní řád. Řízení sporné. Praktický komentář (§ 1 až 250l). 2016, Praha: Wolters Kluwer, s. 339-342]. Vzhledem k tomu, že se v této věci jedná o řešení majetkoprávního sporu (byť vyplývá z veřejnoprávní smlouvy), což je typické pro občanské soudní řízení, bude Nejvyšší správní soud používat tuto terminologii.

[41] Tím, kdo vymezuje předmět řízení, je navrhovatel, v tomto případě tedy žalobkyně. Činí tak právě tím, jak vymezí základ a předmět procesního nároku, tedy tím, jaké uplatní skutkové okolnosti a jaký petit navrhuje. Žalobkyně navrhla, aby žalovaný určil vlastnické

právo ke konkrétně vymezeným věcem a uložil stěžovateli povinnost tyto věci vydat, a to včetně příslušné majtkové a provozní evidence.

[42] Takto vymezený návrh (předmět procesního nároku) je odlišný od návrhu na nahrazení projevu vůle. Nejedná se tedy o totožné věci. Pokud správní soudy přezkoumávají rozhodnutí, jehož předmětem je návrh na vydání věci a určení vlastnického práva, nemohou posuzovat návrh na nahrazení projevu vůle, a to ani co se týká otázky promlčení. Soudy se tedy mohou vyjadřovat pouze k návrhu, který byl předmětem správního řízení. Nemohou naopak dospět k závěru, že právo žalobkyně na to, aby s ní stěžovatel uzavřel smlouvu, je již promlčené, neboť tato otázka nemohla být z hlediska předmětu správního řízení vůbec relevantní. Ani to, že žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí zmínil kvazi darovací smlouvu, na předmětu řízení, jak jej vymezila žalobkyně, nic nemění.

[43] Uvedené závěry o odlišném předmětu řízení ostatně vyplývají i z dosavadní judikatury. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 12. 9. 2024, č. j. 6 As 177/2023-75, bodech 44 a 45, uvedl, že žalobkyně se měla domáhat finančního vypořádání návrhem na nahrazení projevu vůle (event. návrhem na určení obsahu smlouvy, pokud by se na věc přiměřeně použil zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník), nikoliv návrhem na uložení povinnosti poskytnout plnění. Žalovaný měl v takovém případě návrh zamítnout, neboť takové hmotné právo žalobkyni ze stanov vůbec neplyne. V nyní posuzované věci se jedná sice o majtkové, nikoliv finanční vypořádání, nicméně z čl. 12.4 stanov vyplývá, že na základě smlouvy má dojít jak k finančnímu, tak i majtkovému vypořádání, a tudíž lze uvedený závěr aplikovat podobně v obou případech.

[44] Z toho vyplývá, že při přezkumu rozhodnutí žalovaného nebylo možné se zabývat promlčením, neboť žalobkyní uplatněný procesní nárok v rovině hmotného práva vůbec neexistuje. Neexistující nárok nemůže být promlčen. Žalobkyně má však právo na to, aby s ní stěžovatel uzavřel smlouvu o majtkovém vypořádání. Pokud by žalobkyně návrhem uplatnila tento procesní nárok, jednalo by se již o nárok, který v rovině hmotného práva existuje, a proto by již přicházela do úvahy i otázka promlčení. Z uvedeného je tak patrná rozdílnost procesních nároků (a tedy i rozdílnost předmětů řízení).

[45] Je tak zjevné, že stěžovatelem navrhovaný postup by vedl k nežádoucím důsledkům. Pokud by krajský soud zamítl žalobu s tím, že nárok je tak či tak promlčen, nebránilo by to žalobkyni, aby zahájila další řízení, v němž by se domáhala nahrazení projevu vůle stěžovatele s uzavřením smlouvy o převodu vlastnického práva. Takové řízení by přitom nebylo možné zastavit z důvodu překážky věci rozhodnuté (shodně viz rozsudek NSS č. j. 6 As 177/2023-75, bod 47).

[46] Kromě toho krajský soud správně upozornil, že stejnou argumentaci žalovaného ohledně promlčení nároku vyhodnotil jako nepřezkoumatelnou již ve svém rozsudku ze dne 30. 4. 2024, č. j. 29 A 50/2020-197. Tento závěr potvrdil i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20. 8. 2024, č. j. 10 As 102/2024-74, v němž podrobně vysvětlil, proč je správní rozhodnutí v otázce promlčení nepřezkoumatelné. V zásadě jde o to, že žalovaný předestřel množství otázek s tím, že se následně ve vztahu k některým z nich rozhodl bez jakékoliv argumentace pro jednu variantu s dovětkem, že jím předestřené otázky budou muset zodpovědět orgány, které budou rozhodnutí přezkoumávat. Konkrétně se tak žalovaný

pokračování

vyjádřil k okamžiku, od něž plyne promlčecí doba, k její základní délce a okamžiku, kdy bylo právo uplatněno u orgánu veřejné moci. Žalovaný nicméně současně předešel i otázku, zda s ohledem na jednání stěžovatele nelze mít za to, že uznal svůj závazek, a tedy zda v důsledku toho nezačala plynout nová desetiletá promlčecí doba. K tomu však následně žalovaný nezaujal vůbec žádný vlastní názor. Stejně tak naznačil, že na straně žalobkyně je dána řada objektivních důvodů, pro něž bylo velmi obtížné podat v základní tříleté promlčecí době návrh v této věci žalovanému, takže v tomto kontextu by bylo možné zamítnutí návrhu z důvodu promlčení považovat za nespravedlivé. Ani k tomu ovšem žalovaný žádný závěr nepřijal. Žalovaný se tak vyjádřil pouze k některým dílčím otázkám, na nichž závisí závěr o promlčení, přičemž nastínil další otázky, jež by v kontextu projednávané věci přicházely do úvahy a které by mohly závěr o promlčení nároku zvrátit, k nimž ovšem nakonec žádné stanovisko nezaujal. Od závěru, že je takové posouzení nepřezkoumatelné, tak nemá Nejvyšší správní soud důvod se odchýlovat.

IV. Závěr a náklady řízení

[47] Na základě výše uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[48] V této věci podala kasační stížnost osoba zúčastněná na řízení, a proto je třeba zjistit, na čí straně stěžovatel v řízení o kasační stížnosti stojí (viz rozsudek NSS ze dne 19. 1. 2010, č. j. 2 As 15/2009-242, č. 2020/2010 Sb. NSS). Je zjevné, že stěžovatel stojí na straně žalovaného, neboť hájí přezkoumatelnost jeho úvah s tím, že se snažil prosadit závěr, že nárok žalobkyně je promlčený. Stěžovatel tedy vystupuje proti žalobkyni, která se žalobou domáhala zrušení výroků I, III a V rozhodnutí žalovaného.

[49] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Toto právo má naopak procesně úspěšná žalobkyně, již v řízení o kasační stížnosti vznikly náklady spočívající v nákladech na zastoupení advokátem. Výše těchto nákladů je představována odměnou zástupkyně žalobkyně za jeden úkon právní služby (sepis vyjádření ke kasační stížnosti) ve výši 4.620 Kč a dále paušální náhradou hotových výdajů ve výši 450 Kč [§ 7, § 9 odst. 5, § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 4 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném od 1. 1. 2025]. Úkon spočívající v další poradě s klientem přesahující jednu hodinu žalobkyně nedoložila, a proto jí Nejvyšší správní soud za tento úkon náhradu nepřiznal. Žalobkyni tedy v souvislosti s řízením o kasační stížnosti prokazatelně vznikly náklady ve výši 5.070 Kč, které je stěžovatel povinen zaplatit žalobkyni k rukám její zástupkyně (§ 149 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, užitý na základě § 64 s. ř. s.) ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

[50] Žalovaný podporoval stěžovatele, neboť ten hájil jeho rozhodnutí, jak ostatně dokládá jeho vyjádření. Žalovaný tedy procesně úspěšný nebyl, a právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti proto nemá.

[51] Stěžovatel zaplatil v řízení o kasační stížnosti bez výzvy soudu soudní poplatek ve výši 5.000 Kč. V dané věci se však jedná o opakovanou kasační stížnost stěžovatele, jenž soudní poplatek zaplatil již v prvním řízení o kasační stížnosti vedeném pod sp. zn. 6 As 178/2023. Stěžovatel tak nebyl povinen platit soudní poplatek za opakovanou kasační stížnost (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 16. 2. 2016, č. j. 10 Afs 186/2014-60, č. 3396/2016 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud proto rozhodl o vrácení zaplaceného soudního poplatku podle § 10 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Soudní poplatek bude vrácen v souladu s § 10a odst. 1 téhož zákona ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce stěžovatele.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. května 2026

Tomáš Kocourek
předseda senátu